

Affärsverket svenska kraftnät
Box 1200
172 24 Sundbyberg

Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Affärsverket svenska kraftnät

3 bilagor

Riksdagen har för budgetåret 2024 beslutat om anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden (prop. 2023/24:1 utg.omr. 21, bet. 2023/24:NU3, rskr. 2023/24:94).

Regeringen beslutar att följande ska gälla under budgetåret 2024 för Affärsverket svenska kraftnät.

VERKSAMHET

1 Mål och återrapporteringskrav

1.1 Systemansvar för överföringssystem av el

Överföringskapaciteten mellan elområden i Sverige ska vara högre under vintermånaderna november till mars jämfört med medelvärdet för motsvarande period under de tre föregående åren.

Återrapportering

Affärsverket svenska kraftnät ska redovisa både behovet av åtgärder och vidtagna åtgärder för att öka överföringskapaciteten inom Sverige på kort och lång sikt. Redovisningen ska inkludera resultatet av de åtgärder som genomförts under året samt en tidsplan för det fortsatta arbetet. Affärsverket ska särskilt redovisa vilka vidtagna åtgärder som bidrar till att öka överföringskapaciteten mellan elområden i Sverige under vintermånaderna november till mars. Av redovisningen ska det också framgå vilka tekniska och marknadsmässiga lösningar som affärsverket bedömer kan ha potential att, utöver nätutbyggnad, på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt öka överföringsförmågan i transmissionsnätet.

Affärsverket svenska kraftnät ska redogöra för inflödet av intäkter från överbelastning (s.k. flaskhalsinkomster). Vidare ska redovisningen inkludera en sammanställning av hur flaskhalsinkomsterna har intäktsförts under året med fokus på utbyggnad av transmissionsnätet eller andra åtgärder för att öka överföringskapaciteten mellan elområden i Sverige.

Affärsverket svenska kraftnät ska redovisa tilldelad kapacitet för nätanslutning under 2024. Av redovisningen ska tilldelningsbeslut, varav andel tilldelningsbeslut som fattats baserat på villkorade avtal, framgå. Av redovisningen ska det även framgå vilka åtgärder som genomförts i syfte att öka transparensen och bidra till en ändamålsenlig anslutningsprocess för berörda aktörer.

Affärsverket svenska kraftnät ska redovisa det antal minuter som elsystemet befunnit sig i de olika systemdrifttillstånden under 2024 inklusive en analys av orsaker till att elsystemet har befunnit sig utanför normaldrifttillstånd samt vilka eventuella åtgärder som vidtagits för att minska tiden utanför normaldrifttillstånd.

Affärsverket svenska kraftnät ska redogöra för sitt samarbete med de nordiska respektive baltiska systemoperatörerna. Resultat av affärsverkets arbete på europeisk nivå ska också redovisas.

1.2 Ansvar för att förvalta och bygga ut transmissionsnätet

Affärsverket svenska kraftnät ska redovisa sitt proaktiva arbete med att säkerställa långsiktiga leveranskedjor för att tillmötesgå transmissionsnätets omfattande behov av att byggas ut och förstärkas.

Uppföljning av investeringsplan m.m.

Uppföljningen av den investeringsplan som finns i *bilaga 2* till detta beslut ska göras både i Affärsverket svenska kraftnäts årsredovisning och i verksamhetsplanen. I årsredovisningen ska en uppföljning göras av budgeten för 2024 och i verksamhetsplanen ska en uppföljning göras av beräkningarna för 2025 och 2026.

Om väsentliga förändringar skett i investeringsplanen efter det att verksamhetsplanen lämnats ska affärsverket redovisa en uppdaterad investeringsplan till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) senast den 31 juli 2024.

1.3 Elberedskap

När det gäller föregående års elberedskapsverksamhet ska Affärsverket svenska kraftnät senast den 1 februari 2024 till Elsäkerhetsverket rapportera sådana kostnader för åtgärder och verksamhet enligt elberedskapslagen (1997:288) som finansieras genom elberedskapsavgiften samt lämna en prognos för de tre kommande åren.

Affärsverket svenska kraftnät ska vara delaktiga i samrådet mellan Elsäkerhetsverket och Ekonomistyrningsverket om avgiften enligt 7 § avgiftsförordningen (1992:191).

1.4 Informationssäkerhet

Affärsverket svenska kraftnät ska redovisa hur myndigheten arbetat för att förvalta och utveckla sin informationssäkerhet samt hur myndigheten planerar för att möta framtida behov. Affärsverket ska också redovisa resultat från utvärdering av Infosäkkollen, eller motsvarande verktyg, samt vilka åtgärder myndigheten vidtar med anledning av resultatet.

1.5 Telekom

Affärsverket svenska kraftnät ska, främst för transmissionsnätet, driva ett kostnadseffektivt elektroniskt kommunikationsnät för tele- och datakommunikation med hög säkerhet. Affärsverket svenska kraftnät ska på affärsmässiga grunder verka för att tele- och kommunikationsnätet görs tillgängligt för aktörer som på konkurrensneutrala och skäliga villkor tillhandahåller elektroniska kommunikationer. Affärsverket svenska kraftnät ska i sin verksamhet inhämta synpunkter från Post- och telestyrelsen och samverka med aktörer som tillhandahåller elektroniska kommunikationer vad gäller anläggning av tele- och kommunikationsnät.

Återrapportering

Affärsverket svenska kraftnät ska redovisa verksamheten Telekom skilt från annan verksamhet. För verksamheten Telekom ska Affärsverket svenska kraftnät redovisa uppnådda resultat i förhållande till uppställda mål. Resultatet ska i så hög grad som möjligt redovisas i kvantitativa termer. Redovisningen av telekomverksamheten ska visa posterna intäkter, kostnader och rörelseresultat. Det ska även framgå hur stor del av intäkterna som kommer från externa kunder.

1.6 Underlag inom nationell plan för moderna miljövillkor

Affärsverket svenska kraftnät ska redovisa hur myndigheten har arbetat med att förse de länsstyrelser som är vattenmyndigheter med underlag om hur miljöanpassningarna av vattenkraften som följer av klassifiering och kvalitetskrav enligt 4 kap. vattenförvaltningsförordningen (2004:660) påverkar vattenkraftens förmågor i fråga om de vattenkraftverk som myndigheten bedömer ha särskild betydelse för elsystemet.

2 Organisationsstyrning

2.1 Organisatorisk effektivitet

Affärsverket svenska kraftnät ska redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att öka den inre effektiviteten i verksamheten, inklusive en analys av de internationella effektivitetsjämförelser som myndigheten deltar i.

2.2 Kompetensförsörjning

Affärsverket svenska kraftnät ska redovisa mål och måloppfyllelse för kompetensförsörjningen i förhållande till verksamhetens mål och resultat. Mål för kompetensförsörjningen ska presenteras på såväl kort sikt som lång sikt.

Affärsverket svenska kraftnät ska redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra affärsverkets uppgifter, samt en bedömning av effektiviteten av vidtagna åtgärder.

3.3 Arbetsmiljö

Affärsverket svenska kraftnät ska redovisa på vilket sätt affärsverket arbetar för en inkluderande arbetsmiljö och främja en öppen arbetskultur som stärker de anställda i deras statliga tjänstemannaroll.

3 Uppdrag

3.1 Planering för ökad elanvändning

Affärsverket svenska kraftnät ska beskriva hur samarbetet med distributionsföretagen är strukturerat och fortlöper avseende nätplanering samt utvecklas för att bidra till en hög och jämn kvalitet i nätutvecklingsplanerna samt utveckla det långsiktiga planeringsarbetet. Affärsverket svenska kraftnät ska även synliggöra för elmarknadens aktörer var produktion av el, flexibilitetsresurser och elanvändning bör anslutas för att bidra till en effektivare utbyggnad av elsystemet. Arbetet ska redovisas till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) senast den 22 februari 2025.

3.2 Stödja regional energiplanering

Affärsverket svenska kraftnät ska utifrån sitt ansvarsområde och de energipolitiska målen stödja länsstyrelserna i genomförandet av arbetet med att utveckla den regionala energiplaneringen inom uppdraget om att leda och samordna det regionala genomförandet av energi- och klimatpolitiken.

3.3 Finansiell analys

Affärsverket svenska kraftnät ska analysera vilken nivå på det egna kapitalet som är ändamålsenlig för att möta det elbehov som elektrifieringen och energiomställningen i samhället kräver, med beaktande av regeringens nuvarande bedömning att Sverige behöver planera för att kunna möta ett elbehov om minst 300 TWh år 2045. Redovisningen ska inkludera en känslighetsanalys för ett lägre respektive högre framtida elbehov och hur dessa påverkar nivån som krävs på eget kapital. Med detta som grund ska affärsverket överväga om det bör införas ett mål för storleken på det egna kapitalet och hur det i sådana fall bör vara utformat. Vidare ska analyseras hur ett sådant mål för eget kapital förhåller sig till andra relevanta ekonomiska mål, inklusive avkastningskrav, och om det finns anledning att göra några justeringar

även av dessa ekonomiska mål. Det utdelningskrav som finns på Affärsverket svenska kraftnät ska också analyseras i förhållande till det framtida behovet av eget kapital. Arbetet ska redovisas till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) senast den 1 oktober 2024.

3.4 Målnivåer för ökning av överföringskapaciteten

Affärsverket svenska kraftnät ska ta fram mål för ökning av överföringskapaciteten mellan de nationella elområdena SE3–SE4, SE2–SE3 och SE1–SE2. Målen ska ange hur mycket överföringskapaciteten i transmissionsnätet minst bör öka i MW i årsmedelvärde till 2030, 2035, 2040 och 2045 för att möta ett ökat elbehov med utgångspunkt i elektrifieringen och energiomställningen i samhället och med beaktande av regeringens nuvarande bedömning att Sverige behöver planera för att kunna möta ett elbehov om minst 300 TWh år 2045. Redovisningen ska inkludera en känslighetsanalys för ett lägre respektive högre framtida elbehov och hur dessa påverkar ovanstående målnivåer för ökning av överföringskapacitet. Affärsverket ska föreslå ett lämpligt startår för målen. Förslaget till mål för 2030 ska redovisas i verksamhetsplanen för 2025 tillsammans med hur investeringar i föreslagen investeringsplan bidrar till måluppfyllelsen. Förslagen till resterande etappvisa mål ska redovisas till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) senast den 1 oktober 2024 och avse inriktningsmål.

3.5 Enkla regelverk och rutiner

Affärsverket svenska kraftnät ska stärka och påskynda förenklingsarbetet inklusive arbetet med regelförenklingar och processer för att minska företagens regelbörda och administrativa kostnader samt förbättra bemötande och service gentemot företagen. Förenklingsarbetet ska vara en integrerad del av affärsverkets arbete och verksamhetsplanering. Affärsverket ska årligen fram t.o.m. 2026 senast den 15 mars i en särskild rapport till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) redovisa vilka förenklingsåtgärder för företag som affärsverket har vidtagit och planerar, vilka hinder och möjligheter som finns i affärsverkets förenklingsarbete, samt vilka effekter som vidtagna och planerade förenklingsåtgärder bedöms ha för företaget.

Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 mars 2026. Slutredovisningen ska även innehålla affärsverkets förslag om sina fortsatta insatser inom förenklingsarbetet.

3.6 Prognos för beställningsbemyndiganden

Affärsverket svenska kraftnät ska redovisa en prognos för de förslag om beställningsbemyndiganden som har lämnats i budgetunderlaget och för de åtaganden som har ingåtts med stöd av äldre beställningsbemyndiganden. Prognosen ska lämnas senast den 26 juli 2024 via Statsredovisningssystemet i Hermes och utformas enligt närmare information från Ekonomistyrningsverket.

3.7 Utgiftsprognoser

Affärsverket svenska kraftnät ska redovisa prognoser för 2024–2027 vid nedanstående prognostillfällen. Prognoserna ska kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till budgeten. Prognoserna lämnas i informationssystemet Hermes senast den

- 5 februari,
- 23 april,
- 26 juli, och
- 21 oktober.

3.6 Pågående uppdrag

Affärsverket svenska kraftnäts pågående uppdrag och återrapporteringskrav redovisas i *bilaga 3*.

FINANSIERING

4 Anslag

4.1 Tilldelade anslag/anslagsposter (belopp angivna i tkr)

Utgiftsområde 21 Energi

1:11 Elberedskap (Ramanslag)

<i>Disponeras av Affärsverket svenska kraftnät</i>		675 000
ap.1	Elberedskap (ram)	667 000
ap.3	Utökad tillsyn inom elförsörjningen enligt säkerhetsskyddslagen (ram)	8 000

Villkor för anslag 1:11

ap.1 Elberedskap

Anslagsposten avser ersättning som beslutas enligt elberedskapslagen (1997:288) och för att täcka kostnader för Affärsverket svenska kraftnäts myndighetsutövning enligt lagen. Anslagsposten får användas för andra åtgärder och för forskning- och utveckling som stärker elsektorns beredskap för såväl fredstid, höjd beredskap och krig samt för åtgärder

som stärker den nationella förmågan och som kan utnyttjas för den internationella fredsfrämjande och humanitära beredskapen. Anslagsposten får även användas för Affärsverket svenska kraftnäts uppgift enligt förordningen (2007:1119) med instruktion för Affärsverket svenska kraftnät att främja dammsäkerhet i landet och för sådana åtgärder som tillkommer med anledning av propositionen Dammsäkerhet (prop. 2013/14:38, bet. 2013/14:FöU8, rskr. 2013/14:155). Högst 45 000 000 kronor får användas för att täcka förvaltningskostnader i verksamheten.

Affärsverket svenska kraftnät ska kunna använda och samverka med stöd av det gemensamma radiokommunikationssystemet Rakel. Affärsverket svenska kraftnät ska betala totalt 5 395 000 kronor till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) som abonnemangavgift för detta system. Beloppet ska betalas efter fakturering från MSB.

Ett beräknat avgiftsuttag avseende verksamheten inom elberedskapsområdet har fastställts till sammanlagt högst 650 000 000 kronor under 2024 (prop. 2023/24:1 utg.omr. 21, bet. 2023/24:NU3, rskr. 2023/24:94).

ap.3 Utökad tillsyn inom elförsörjningen enligt säkerhetsskyddslagen
Anslaget får användas för utgifter för tillkommande tillsynsuppdrag enligt kompletteringar till säkerhetsskyddslagen (2018:585).

4.3 Finansiella villkor

4.3.1 Finansiella villkor för anslag/anslagsposter

Utgiftsområde 21 Energi

Anslag/ap	Anslagskredit	Anslagsbehållning som disponeras 2024	Indrag av anslagsbelopp
1:11 Elberedskap			
ap.1	20 250	Inget	0
ap.3	0	Inget	0

Belopp angivna i tkr

Anslagssparandet prövas efter eventuell omfördelning av anslagssparande

Tabellen inkluderar anslagssparande och anslagskredit som i förekommande fall disponeras enligt 7 och 8 §§ anslagsförordningen (2011:223)

4.3.5 Beställningsbemyndiganden

Utgiftsområde 21 Energi

Anslag/ap	2024	2025	2026	2027 -	
	Bemyndigande	Infriade åtaganden	Infriade åtaganden	Infriade åtaganden	Slutår
1:11 Elberedskap					
ap.1	2 000 000	400 000	400 000	1 200 000	2038

Belopp angivna i tkr

Villkor

Beloppen under rubriken "infriade åtaganden" i tabellen är indikativa och anger hur fördelningen av utgifterna beräknats för respektive period.

5 Övriga villkor

5.1 Låneramar, krediter och utlåning

Låneram för samhällsinvesteringar	
- Låneram	1 650 000
Utlåning	
- Delägarlån till bolag i vilka Affärsverket Svenska Kraftnät förvaltar statens aktier	550 000

Belopp angivna i tkr

Villkor

Låneram för samhällsinvesteringar

Nya investeringsprojekt, vars beräknade totalvärde överstiger 400 000 000 kronor, ska underställas regeringens prövning. Överskridande av budgeterade kostnader för dessa investeringar ska utan dröjsmål anmälas till regeringen. Den investeringsplan som ska lämnas till regeringen senast den 1 mars 2024 som en del av verksamhetsplanen ska inrymma alla projekt.

Förslaget till verksamhetsplan ska även innehålla beräknat resursbehov för elberedskap inklusive behov av bemyndiganden för ekonomiska åtaganden som innebär utgifter efter 2024, beräknade avgiftsintäkter och övriga behov av finansiella befogenheter för kommande år.

6 Avgifter och bidrag

6.3 Ekonomiskt mål för avgiftsbelagd verksamhet

Affärsverket svenska kraftnät ska uppnå en räntabilitet på justerat eget kapital [1], efter schablonmässigt avdrag för skatt, på 4 procent under en konjunkturcykel, exklusive realiserade resultat från avyttringar i intressebolag.

Affärsverket svenska kraftnät ska ha en skuldsättningsgrad [2] på högst 100 procent.

Kostnadseffektiviteten i Affärsverket svenska kraftnät ska vara minst lika hög som i jämförbara företag.

[1] Med justerat eget kapital avses genomsnittet av årets in- och utgående bundna egna kapital samt 79,4 procent av det fria egna kapitalet.

[2] Med skuldsättningsgrad avses räntebärande skulder dividerat med justerat eget kapital inklusive minoritetsandelar.

6.4 Villkor för avgiftsbelagd verksamhet

En prognos för Affärsverket svenska kraftnäts samlade avgiftsinkomster för åren 2024–2026 redovisas i budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1 utg. omr. 21).

Utdelning

I samband med fastställande av årsbokslutet för Affärsverket svenska kraftnät beslutar regeringen om bl.a. vilket utdelningsbelopp som ska inlevereras till staten. Som riktlinjer för Affärsverket svenska kraftnät gäller i detta sammanhang regeringens beslut den 25 juni 2020 (I2020/01816). Det innebär bl.a. att affärsverkskoncernen för varje verksamhetsår från och med 2020 och tills vidare ska inleverera utdelning inom spannet 40–70 procent av verksamhetsårets resultat till staten, där mittenvärdet i intervallet ska vara utgångspunkten för utdelning. Utdelningen inkluderar skattemotsvarighet om 20,6 procent. Inleverans av utdelning och skattemotsvarighet ska ske senast 30 dagar efter det att bokslutet har fastställts.

Redovisning

Delårsrapporterna ska lämnas av styrelsen eller, om styrelsen bestämmer det, av generaldirektören.

Affärsverket svenska kraftnät ska, utöver det som anges i 10 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) lämna en delårsrapport för affärsverkskoncernen senast den 31 maj 2024. Rapporten ska avse de tre första månaderna av det pågående räkenskapsåret.

I Affärsverket svenska kraftnäts delårsrapporter och i årsredovisningen ska, utöver de ekonomiska mål för den avgiftsbelagda verksamheten och de nyckeltal som affärsverket självt bedömer som relevanta, följande nyckeltal återfinnas:

- avkastning på sysselsatt kapital,
- soliditet,
- nettoskuld,
- kapitalomsättningshastighet,
- rörelsemarginal,
- räntetäckningsgrad, och
- investeringar (CAPEX) [1].

Affärsverket svenska kraftnät ska i sin årsredovisning inkludera en finansiell analys av verksamheten på kort och lång sikt, baserad på relevanta nyckeltal.

[1] CAPital EXpenditures. Inkluderar investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar, dvs. exklusive förvärv och avyttringar.

UNDANTAG FRÅN EKONOMIADMINISTRATIVA REGELVERKET

Affärsverket svenska kraftnät ska lämna in prognos för helår enligt bestämmelserna i 10 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag i den delårsrapport som ska lämnas in senast den 30 augusti 2024, eller senast fyra veckor efter inlämnande av delårsrapporten. Affärsverket svenska kraftnät får lämna in prognos för helår i separat bilaga till delårsrapporten.

Kravet enligt 10 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag att årsredovisningen ska innehålla en förvaltningsberättelse ska inte tillämpas av Affärsverket svenska kraftnät. I stället ska myndigheten tillämpa bestämmelserna om resultatredovisning i 3 kap. 1 § första stycket och 2 och 3 §§ förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Detta ska gälla fr.o.m. årsredovisningen för 2025.

ÖVRIGA BESTÄMMELSER

Styrelsen för Affärsverket svenska kraftnät utser statens företrädare vid bolags- och årsstämma i de bolag och andra företag i vilka Affärsverket svenska kraftnät förvaltar statens aktier och andelar.

Affärsverket svenska kraftnät får disponera ett räntebärande konto utan kredit i Riksgäldskontoret för att hantera säkerhetskrav vid inköp av el.

Förvärv och avyttring av aktier samt bildande av bolag

Med stöd av riksdagens bemyndigande ger regeringen Affärsverket svenska kraftnät rätt att under budgetåret 2024 besluta om förvärv och bildande av bolag som ska verka inom Affärsverket svenska kraftnäts verksamhetsområde intill ett belopp om 20 000 000 kronor samt avyttra aktier intill ett belopp om 20 000 000 kronor.

Placering av likvida medel

Med stöd av riksdagens bemyndigande ger regeringen Affärsverket svenska kraftnät rätt att placera likvida medel i och utanför Riksgäldskontoret. Upplåning för placeringsändamål får inte förekomma. Affärsverket svenska kraftnäts placering av likvida medel ska ske i enlighet med av affärsverkets styrelse fastställda riktlinjer.

På regeringens vägnar

Ebba Busch

Willy Hallgren

Kopia till

Statsrådsberedningen/internrevisionen
Utrikesdepartementet/EI
Försvarsdepartementet/MFI och SSK
Finansdepartementet/BA, ESA, KO, SBA och SFÖ
Kulturdepartementet/KL
Arbetsmarknadsdepartementet/A JÄM
Förvaltningsavdelning/RK Ekonomi och affärer
Riksdagen, näringsutskottet
Elsäkerhetsverket
Ekonomistyrningsverket
Energimarknadsinspektionen
Länsstyrelserna
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Post- och telestyrelsen
Riksgäldskontoret
Statens energimyndighet

Bilaga 1 till Regeringsbeslut I 5, 2023-12-21

Diarienummerförteckning

KN2023/04604

KN2023/04580 (delvis)

KN2023/04160 (delvis)

KN2023/02373

KN2023/01416